

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem köldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

P E T Ő R I.

sodálkozva kérdezzük, ki vagy te égi tünemény? Honnan jöttél, hol vetted azt az erőt s azt a lángelmét, a melylyel diadalt arattál az egész világ fölött? Az anya szült, a ki a keblén táplált, vagy talán a föld, a mely a hátán hordozott s most lágy ölében ringat? Avagy egyenesen az Égekből jöttél, a hol minden erőnek, hatalomnak, szellemnek és erénynek örök forrása van? . . .

Mondd, ki vagy? . . .

Az alakod olyan volt, mint a többi emberé s még sem voltál hasonló hozzájuk. Velük éltél, úgy mint ők s mégis más volt egész világod, gondolkozásmódod. Itt jártál a földön s mégis, mintha lábad sohasem taposta volna a sarat s mintha más húsból és más vérből teremtettél volna, mint a millió és millió többi ember! Beszélteél, szóltál és cselekedtél, csak úgy, mint ezren mások; de minden teted, minden szavad és minden hangod elütött a köznapitól és csodálatot keltett!

Szólj, nagy idők legnagyobb alakjának dicső szelleme, ki voltál, — ki vagy? . . .

Értjük az örök betűkbe öntött halhatatlan szavad; értjük a dalaid, a poézis eme gyöngyeit.

Értünk, a mikor úgy szólasz hozzánk, mint a kezében lángpallossal megjelent arkangyal, a ki azért jött, hogy ítéletet hajtson végre, hogy megadja a bűnösnek a büntetését.

Értünk, a mikor üldözöd a zsarnokot s halált kiáltasz a fejére, — a mikor a hazáról énekelsz, úgy, mint még soha senki sem; értünk akkor is, a midőn szerelemről dalolsz, olyan szépen, mint az Istennek bájos danája éneklő-madara, olyan gyöngéden, mint a lágy szellő, a mely csöndes, nyári estén szerelemittasan csókolgatja a fák lombjait.

Értjük minden szavad, minden teted, de nagy szellemed felfogni nem tudjuk.

Ember voltál s még sem vagy az, mert messze fölöttünk állasz; szellemi erődben, tetteidben és halálodban nagyobbak tűnsz föl a világ többi nagyjainál!

Áldjuk az emléked s csodálattal és imádattal említjük neved.

A nemzet a sirodhoz vándorol s hálaimát rebeg érted, a ki fiának születél s a ki a fiuból a nemzet atyja, apostola, nemtője s örök időkre éltető szelleme lettél.

Nem felejtünk el soha, mert a szellemed s a magyar haza léte, fennállása egy fogalom; egymással él, de egymás nélkül nem.

Véredet, a melynek szabad folyást nyitott a bős ellenség fegyvere, magába szivta az anyaföld; s azóta a hazának minden szülötte örököl abból; egy parány elég belőle, hogy szeressük imádott hazánkat.

S a mig hazaszeretetet van a magyarban, addig te vagy a bálványozott oltárképünk! . . .

Valahányszor elmerülünk a nagyságod fölött való csodálatban, mindig kérjük, ki vagy, te égi tünemény?

És ugyanezt kérdezi majd az utókor az időtlen idők végéig.

E kérdésre nincsen válasz!

Csak azt tudjuk, hogy a mienk vagy s az egész nemzet a tied, mert benned, nagy szellemedben él.

Örök időkön át minden nemzedék büszkén említi neved és áhitattal imádunk, mint szentet, mint az Ég többi glóriás alakjait.

Szalay Frigyes.

A Petőfi-ünnep.

A nemzet ünnepéből, az ország öröméből városunk is kivette a maga részét. Az ünnepély rendező bizottságnak nagy munkája sem akadt! Csak ki kellett jelölni az időt, a helyet, amikor és ahol az ünnepeket tartani akarják: s a mindannyiunk lelkében élő hazaszeretet, a szépért, nemesért lelkesedni tudó érzés megnyilatkozása el nem maradhatott, sőt módot és alkalmat kívánt, hogy annak a nagy eszméknek hódolhasson, a mit Petőfi neve képvisel. A rendező bizottság által kibocsájtott felhívás minden szava visszhangra talált városunk lakói keblében. Zászlódszót öltöttek városunk utcái. Ott lengett a nemzeti színű trikolor a vármegyei székház erkélyén a megye zászlójától környezve, ott lengett annak mindkét tornyán is, hirdette, hogy a nemzet ünnepéből méltóképen kívánja részét kivenni a megyei törvényhatóság is. Fel volt lobogóva a városháza és valamennyi középületünk.

Az ünnepeket a városháza dísztermében folyt le. Képviselve volt ott városunk társadalmának minden osztálya. Legjobban esett lelkünknek tapasztalni azt, hogy városunk nem magyar ajkú lakói, a szerbek, nem vonták ki magukat a nemzet ünnepéből, megjelentek ottan, kifejezve ezzel is törhetlen hazafiságukat.

Ott volt a megyei tisztikar, élén Karácson Gyula alispánnal, a városi tisztikar, élén Trischler Ferenc polgármesterrel. A kir. törvényszék testületét Gözdu Elek, kir. törvényszéki elnök, a kir. járásbírósgát Dömötör Pál, kir. táblabíró vezette. A m. kir. pénzügyigazgatóság, élén Győrffy Gézával, a róm. kath. klérus, Fejér Gyula apát-plébános vezetése alatt, a m. kir. honvédszázalaj tisztikara, Milodánovits Simon zászlóaljparancsnok vezetésével, a kir. folyam-mérnöki hivatal Steinecker Gábor vezetésével, voltak jelen. Jelen voltak az összes állami hivatalok és egyesületek, testületileg. A városháza nagyterme a szomszédos helyiségeivel, alig volt képes befogadni az ünneplők nagy tömegét. A termet ez alkalomra piros-fehér-zöld drapériákkal szépen feldíszítették. Annak egyik sarkában Petőfi szobra volt díszes talapzatra felállítva, fölötte repülő sas tartott szájában palmaágat. A talapzatra pompás nemzeti színű szalagos babérkoszorú volt helyezve.

Féltizenegyor kezdett gyülekezni az ünneplők serege. Egyenként jöttek az elősorolt testületek, fejeik vezetésével, elfoglalván a számukra fentartott helyeket. A terem közepét az előkelő hölgyközönség foglalta el.

A rendező bizottság elnöke, Kozma László országgyűlési képviselő, pont tizenegy órakor nyitotta meg az ünnepélyt a következő szép, hazafias érzelmetől duzzadó, imaszzerű beszéddel:

Kozma László beszéde.

Ünneplő díszes Gyülekezet!

Segesvár gyászos nevezetességű völgyében egy honvéd-sírt koszorúkkal halmozta meg a nemzet, melynek félszázaddal ezelőtt még „két országa volt“. De a nemzeti ünnep áldozata száll ma ég felé a hazában mindenütt, a hol a szívek igaz hazafiságtól dobognak.

Nyíljon meg a mi lelkünk is a visszaemlékezésnek; és ne zárkózzék el büszke érzéseivel dobogó szívünk. Hogy kegyeletünk alkotó erőben nyilvánulhasson: külső jelekben kell azt megvallanunk, mint a hitet, mely egy örökélet ígéreteivel biztat.

Buzduljon fel lelkünk; mert mai kegyeletünk szer-tartásában a nemzeti öntudat kijelentése szárnnyal. Ünnepi áldozatunk nem egy nagy név emlékezetét illeti csak; hódolat szól abban az eszméknek, melynek az a fényes alak egyik lánca volt, hódolat ez a nemzet előtt, melynek őseréje a haza dalnok-hősét világra hozta.

Igaz magyar nem kérdezheti azt: kinek, minek emlékezetére lobognak föl ma egy ország önértetének fáklángjai?!

Félszázada annak! Mikor a rideg erők az egyenként oltogatta ki nemzetéletünk vezérlő csillagait és a ránk ereszkedő sötétség félelmei között átnyílt a nemzet szívében ama nagy keserűség; mikor egy rokonalan nép háborgó elszántságában végső, élet-haláltsára szedte össze erejét; akkor, eme történeti lázból, újjászületésünk vajdó méhéből tört elő fajunknak tüneményes géniusza, Petőfi Sándor.

Magával hozta ezer év megpróbáltatásaiban tisztult karakterünk magvát; magával hozta a gondviselés küldötteinek kiváltságát; a profétai erőt.

Ki nem érezte dalai édes báját, szilaj hevét?! A magyar néplelek mélyeséges kútfeje árad ki azokból. A magyar nép érzésvilágának kristályvize gyöngyözik lantja remekeiben. Hazafias dalaiban az örökifjúság csodaszereivel itatja nemzeti érzéseinket. Izzó fajszeretete gyújt; olthatatlan szabadságszomja elepszit. Lánki fölgerjedéseiben vértanúk rajongó lelke háborog.

Ó az, a kinek véreben, szívében, lelkében lüktet, feszül, lángol mindaz, a mi a magyarnak valaha álma, vágya, törekvése volt.

Ó az, a kiben eszményeinknek foglalata összetömörült.

Ma ötven éve annak!... A hazafüti fájdalom sóhajától föllebben a multak fátyola... A Küküllő vize meglassítja folyását. A fehéregyházi síknak fölszálló párázatában sírból kelt bajnokok kodalakjai tolonganak... A mi szabadságunk költőjének is visszatér szemébe a fény, kebelébe a lehellet, hogy a mi rongyos honvédeinknek esüggendő lelkét, harci dalának vérontásra gyújtó italával még egyszer, utójára megittassa; ó, a kinek „egy-egy sereggel ért föl egy dala...“ Jaj! A költő kiáltását elnyeli „az utolsó nagy próba“ csata zivatarra... Ott a fehéregyházi síkon, a fújó paripák által feldúlt mezéjén

Kis-Magyarországnak, esatateri halálban omlott ki ifjú vére, hogy ezzel is szentebb legyen nekünk az a föld...

Te, a mi nagy riadónk örök dalnokja te! Szállj alá közénk a mérhetetlenségéből, melyben az anyavilág porzemei rajzanak; véreidnek kegyelele hi! Nem bántathatja már lelkedet a „nemzet-hálátalanság égbekiáltó némasága“ — melyet Széphalomnál, Kazinczy sírja felett, profétai haragokban, méltán szemünkre vetettél.

Föl vannak már szentelve oltárköveink, keletnek, nyugotnak, északnak, délnek egyaránt; és mindegyik oltár hazafias kegyeletünk áldozatától füstölög.

Szállj alá közénk! Nyilván valóra vált már, a miről lánki lelked álmodott, a minek a te drága véred is ára lett.

Szállj alá közénk! A te mélyeséges honszerelmed tüzenél élesztjük fel ma szívetnekeinket, hogy lángja magasra csapjon.

Legyen ez a nap egészen a tiéd, a te emlékezetednek szentelve.

Díszes gyülekezet!

Ne feledjük el soha, hogy a milyen bizonyos forrása egy nép hanyatlásának a jövőjébe vetett télen bizalom: olyan bizonyos az, hogy a nagyjainak emlékéhez való hű kegyelet, egy nemzet jövődjének legjobb mestere!

Petőfi Sándor, míg élt, a nemzet szíve volt; ha már halott: a nemzet őrizze őt szívében!

Ünnepljük tehát ma dicső halálának emlékezetét!

A közönség áhitatszerű csendben hallgatta meg a kiváló, jeles szónok beszédét. A lelkesedés heve, a kegyelet meghatottsága egészen elragadta a közönséget. Petőfi szelleme szállt le a végtelenségből és megdobogtatta a szíveket és felemelte a lelket!

Utána Latinovits Stanczi városi tanácsnok, kitűnő poétánk, hévvel szavalta el Petőfi „Talpra magyar“-ját.

Ezután Trischler Károly, vármegyei árvaszéki ülnök, lapunk kitűnő főmunkatársa mondotta el a következő ünnepi beszédét:

Trischler Károly emlékbeszéde.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Nem hal meg az, ki milliókra költi

Dús élte kincsét, — ámbár napja múlt!

Hanem lerázván, a mi benne földi:

Egy éltető eszmévé finomul

Petőfi Sándor sem halt meg, nem mindenestől rejti őt a sírhalom. Az ő neve szent név, mely nem embert, hanem eszmét jelent és ezért soha ki nem alvó lángok törnek föl az égnak, az ismeretlen sírból, melyben ő fekszik. A ki látja azt a lángot, azt mind megmelegíti. A szerelmes boldog, a hazafi felbuzdul, a rabszolgá remél, a zsarnok megremeg, ha őt olvassa. Irt ő mindenki számára, millió és millió ember érzései tisztultak meg az ő lángelméjének tüzenél.

Millió és millió szív forró dobogása egyetlen hanggá válik a napon, a melyen egy félszázad előtt Petőfi Sándor a csatasíkon eltűnt. Nagy nevé zengi millió ajak és ünneplő a lángszót, azt a szent égi lángot, a melynek nincsen folytja, a mely bevilágítja a földet, az eget, az egész mindenséget, a mely halhatatlan!

Petőfi Sándornak már meghódolt a halhatatlanság. Az ő dicsőségéhez már nem adhat a nemzet, abból csak nyerhet és vehet. Ő nemcsak minden idők legnagyobb lírikusa, hanem a hazaszeretet glóriás alakja.

Művei: a szabadság és hazaszeretet forrása!

Azért ne sirassuk, hanem ünnepljük őt, hisz ha századok után évszázadok jönnek is, mindig azt fogják mondani: Petőfi Sándor a magyar nép örök dicsősége!

Petőfi Sándor a magyar nép költője volt! Mindazt a búbajos dalt, a mi fenséges lantján megcsendült, a nép szívéből leste el. Szerelmes költeményeit és népdalait, a miket ma a világ bámul, mind — a magyar lélek szeplőtelen tisztasága érzésvilágából merítette. És a szabadságszeretetének, a haza imádságának ama csodás szenvedélye, mely egész lényét tette: az is a magyar nép érzelmének gyönyörű csengésű visszhangja. Ugy elsimni a magyar búbanatát, úgy kimondani a vágyát, álmát, nem tudta senki, — nem is fogja talán tudni többé sohasem.

A magyar géniusz lobogóját senki sem emelte még oly magasra, mint ő, meglátta és csodálta azt az egész világot!

Sohasem volt még költő, kiből a természettől nyert óriási öserő, a művészet tökélyével szebb harmóniában egyesült volna, mint benne és sohasem volt és talán nem is lesz költő, kiből több őszinteség, igazság lakoznék, mint Petőfinak minden sorában, minden elejtett szavában.

Ez az, a mi égi emeli őt, ez az, a mi dalai számára biztosítja az örökkévalóságot!

Az ő élete mindnyájunk kincse, nemzeti életünk egy jelentős szakának drága emléke! Az ő élete és halála összeforrt ama nagy idők emlékeivel, melyben nemzet lett a nemzet.

A megváltás eszményeiért lelkesedett. Szabadság, egyenlőség, testvériség volt imádsága. Ennek szentelte minden erejét. Összeolvadt a nemzet küzdelmeivel és élete minden üdvét a nemzet nagy viharába temette: eldobta lantját, elhagyta nejét, fegyvert fogott és harcolt az eszmékért, melyeket hirdetett és hirtelen eltűnt, mint egy égő meteor!

Sorsának a haza sorsával való közössége megszentelt pályáját és dicső emléke együtt él a nemzeti élet többi nagy emlékeivel, melyek a magyart hivatásának magaslatára segítették.

A mikor drága emlékét fölidézzük, a mikor lángszellemét ünnepljük, csak erősödünk a hazaszereteten azon a napon, a melyen a legnagyobb magyar költő elvérzett a csataterén az ő ideáljának, a magyar szabadságnak védelmében.

Műveiből a fenséges, a magasztos eszmék az emberi szív legmélyebb, legigazabb, legszentebb érzelmei törnek elő és hű visszhangot keltenek minden szívében.

Nagyságát épen az bizonyítja legjobban, hogy benne az általános emberi vonások, az embernek, mint ilyennek legszebb és legtermészetesebb tulajdonságai, mind feltalálhatók és ezeket aranyozza be költészetének és gazdag képzeletvilágának napsugarával.

Mint gyermek, mint jó fiú szereti apját, anyját. A családi életet Petőfi vitte be a magyar költészetbe. Ő nála is az anya tündöklik, a szerető, a jószágos, az önfeláldozó anya, a női szívnek kimeríthetetlen éreneyei. Imádság

fokozódott szeretet lángolt szívében édes anyja iránt, a kit a világon legjobban szerető anyának nevez.

Édes atyját, ezt a derék, jó szívű, egy kicsit hiszékeny, egy kicsit korlátolt alakot, már a humor verőfényével vonja be, aki taglójával ökröt üt, a versírás felesleges időtöltésnek tartja, a színeszetet még épen hitvány komédiának nevezi. Óreg korára elszegényedik, tönkre megy és nagy nehezen húzza az élet igáját, össze-összekoocan feleségével, meg is békül, majd a szabadság nagy napjaiban föltámad ifjú tüze és ha a kardot már nem bírják karjai, „vén zászlótartó“ lesz: a mosolygó szeretet az, mely Petőfi tollát rajzában vezeti.

Az élet nyomorúságai között egy biztos menedéke volt. Ennek a megbecsülhetetlen értékű kincstárnak egyik legértékesebb gyémántja, bizonyára az igazi, törül metszett magyar humor volt, mely Csokonai óta magyar költő ajkán ily pazar pompában még nem csillogott, mint az óvén és mely költői pályája kezdetétől egész végéig beragyogta költészetét.

Petőfi dalai mind egy szálig megmaradtak, mert igazak. Népdalai ott tündökölnék költészetünk örökbeeső gyöngyei között, arató leányok, mulatozó legények ajakán felhangzanak az ő nótái.

Petőfi haza- és fajszeretete, midőn az öserő óriás hatalmával tör ki, egyszersmind művésziileg illeszkedik a költészet formáiba és líránkat egészen átalakítja. A szülői ház, az ismerős falu szűk határától a szocializmus tanáig, mily hosszú út és a költő öserő mily bujásága. Petőfi föld- és fajszeretete nem a kultura magas fokára jutott ember érdeklődése az alacsonyabb iránt, az ő érzése egy ember népevel. „Tegyük a népet uralkodóvá a költészetben és nem sokára uralkodni fog a politikaiban is“, írja Arany Jánosnak. Ime így kapcsolódik költészetének e része már szorosabban vett hazafias lírájához, melyben a társadalmi, rendek egyenlőségért küzd, nemzetét a legmagasabb kifejlésre juttatni vágy és az európai eszmékörbe való emelkedésével: a születés és vagyon korlátainak ledöntésével a szocializmus határait érinti, messze megelőzve minden költőtársát, sőt korának államférfiát is.

Kétségtelen azonban, hogy két eszme az, a mely Petőfi lantján legszebben dicsőült fel: a szerelem és a szabadság.

„Szabadság, szerelem!

E kettő kell nekem!

Szerelmemért feláldozom

Az életet,

Szabadságért feláldozom

Szerelmemet.

Valóban méltán nevezik Petőfit a szabadság és szerelem költőjének, mert nála szebben és igazabban nem zengett még költő lantja ezekről és amit irt, szíve vérevel pecsételte meg.

A szerelem, mint legközvetlenebb és legelementárisabb érzés, mindig tárgya volt a költészetnek, mióta lant zeng a világon. Petőfi sokáig kereste szerelme tárgyát, kereste az ideált, illetve a lelkében megalkotott eszménykép méltó betöltőjét, míg végre meg is találta. Nemesak a magyar költészetnek, de a világirodalomnak is gyöngyei azok a szerelmi dalok, a melyek Juliához és Juliáról szólnak. Mély, őszinte és tiszta érzés, csupa szív és csupa poézis annak minden betűje. Nem a méh döngése ez, mely egyik virágról a másikra száll, ha annak mézét kiszívta; de az igazi, az egyetlen szerelem kifejezése, a melyet gyarló ember csak egyszer érezhet rövid pályafutásán. Azt mondják, hogy a legtöbb szerelem házasságon végződik. Az ő szerelme ott kezdődött. Házasságában írta legszebb szerelmi dalait, mint a csalóány, mely legédesebb hangjait párjának csicsereg.

Nincs magyar költő, aki a szerelemben több erkölcsi tartalmat tudott volna vinni Petőfinél. Midőn annyi érzelme háborgatás után megtalálja az ideált, nemesak a szerető szív diadalát, győzelmi dythyrambjait zengi költészetében: hanem egyszersmind a férfiú életének ideálját, küzdelmeinek elért jutalmát. A szerelem ezerféle gyöngyödsége, édes bohóságai közt ott van a lélek fenséges öröme, hogy társát megtalálta, ki „röpülését követni bírja.“ Nyugalma, a zaklatott, a hányatott szegény fiú megpihenése, egykori keserű küzdelmei fejében. Boldogsága kötelesség a jövőre, fölvenni az élet gondját, dolgozni, túrni, tán szenvedni a lényért, kit szíve felesévé avatott.

S midőn a haza vézei síkra szólítják, oly hamar megzavarva a rövid üdvöt: a honfi mellé áll a honleány lelkesedni a nagy ügyért és megosztani szenvedéseit. Mig Petőfi a „Talpra magyart“ írja, Julia zászlót varr, diadalra vezetni az eszméket, melyeket férje hirdetett és midőn a harc trombitái fölhangzanak, a költő szilaj kedvvel vágat a vész elé: lesz ki bekötözte sebéit, lesz ki eljő homályos börtönébe földeríteni esillagszemével, lesz a ki a vérpádon vagy esatateren lemossa vért könnyeivel.

A szerelemnek erkölcsi hatalmát csak egy kebel érezte még ily egész uralkodó fenségében és hirdette a szív eleven melegevel, Széchenyi István, a legnagyobb magyar; a férfiú egyenrangú életársának, küzdelmei részesének, a haza leányának ő rajzolta először a nőt, a magyar nő ideálját ő mutatta föl és Petőfi vette körül a költészet glóriájával.

És Petőfi e halhatatlan szerelmet csakugyan fölál-doztta a „százszor szent égi szabadság“-ért. A szabadság dalosa volt ő már az 1848-at megelőző időben is. Lángolt és dolgozott, hogy szétrombolja a korlátokat, mik lenyűgözék az eszme, a gondolat szabad szárnyalását, hogy ledöntse a válaszfalakat, miket egész jogosulatlanul születés, rang és vagyon állított az emberek közé, hogy felszabadítsa az idegen gyűlölt járma alatt nyögő szegény magyar hazát.

Annak a dicsőséges napsugaras korszaknak ő volt egyik vezére, lánglelkű apostola, leghivatottabb dalnok.

Hisz száz év óta a magyar hazafi líra egyenesen a nemzeti közszellem ébresztője vala és a szív utján terjesztette az államférfiak eszméit: Berzsenyi, midőn a romlásnak indult magyart temeti és a köz nagy fiait ünnepli; Kölcsey, midőn a jelen sivárságát a mult fényével világítja meg és még inkább az újjászületés lírikusa Vörösmarty, ki egészen a költői eszelekvés terére lép és Széchenyi, mint bajtársát köszönti.

Ez az irány Petőfinél éri el tetőpontját.

Nemzetünk szívének minden dobbanása, érenek lüktetése megragadta kedélyét és nyomot hágy költészetében. Egyéniségét ő érvényesíti legjobban a magyar költők között és ugyanakkor egészen fölolvad a köz szolgálatában. A haza képe, sorsának ügye ott örködik vele a gráci táborban, ott virraszt a debreceni kis kunyhóban és borong a költői kastély felett. Majd egészen drámai felindulással, nem bírva a honintéző eseményeknek pusztá énekes szem-

elője maradni, kipattan maga is a cselekvés terére, egy-
döre politikai vezérszerepet játszik, majd hősi halálával
zenteli meg elveinek őszinteségét.

Még a cenzura idejében zokogtak fel Petőfi hon-
szerelmét lehelő, gyújtó hatású dalai: egész tábora a fáj-
dalmat nyögő, boszuért kiáltó, szikrázó hazafias daloknak.

Mily lelkes lehetett az az ifjúság, a melynek ő volt
személfénye, vezércsillaga. Egyre szörta lánggerjesztő
költeményei szikrázó sziporkáit és az „Apostol“ című al-
kotásával oly művet teremtett, mely egymagában biztosít-
hatná irodalmunkban Petőfi nevének a halhatatlanságot.
1848. március 15-ike Petőfi napja volt: ekkor állt
ő dicsősége tetőpontján.

A magyar nép képzeletvilágában Petőfi két alakban
él: az egyik, midőn felharsan ajakáról a „Talpra magyar“,
a mint azt fővárosi éreszobra megörökíti és a másik, mi-
dőn elesik a csatatéren, egészen úgy, a mint előre meg-
jósolá halálát:

Ha majd minden rabszolga nép
Jármát megúnva sikra lép,
Piros arccal és pirosló zászlókkal
És a zászlókon eme szent jelszóval:
„Világszabadság!“
S ezt elharsogják,
Elharsogják kelettől nyugatig
S a zsarnokság velük megütöközik:
Ott essem el én,
A harc mezején,
Ott folyjon az ifjú vér ki szivemből:
S ha ajkam örömteli végszava zendül,
Hadd nyelje el azt az acéli zőrej,
A trombita hangja, az ágyudőrej,
S holttestemen át
Fújó paripák
Száguldjanak a kivívott diadalra,
S ott hagyjanak engemet összetiporva!

E csatatéri dicső halál emelte őt a magyar törté-
nelem legendaszerepű hősei közé, mert halálával fényes bi-
zonyoságot adta, hogy mind az a szép, az a jó, az a fen-
sleges és magasztos, a miről lantja zengett: lelkében szü-
lemlett, igaz és romlatlan szívének megnyilatkozása volt.

Ez emeli őt az emberiség legtrikább tüneményei
közé: ez a keresetlen nyíltság, az a naiv őszinteség és
az a rajongó hit, mely a haza és az emberiség jobb jö-
vője iránt őt soha el nem hagyta.

Gyásznapnak mondtam Petőfi halálának egy fél-
század előtt reánk borult napját. De ez a gyász csak a
mienk, de nem egyszersmind Petőfié, mert az ő élete egy
tökéletesen befejezett szép egész.

A ki élt, küzdött, dalolt, megismerte a szerelem
legedesebb boldogságát, apa volt, férfi, kinek példája még
századok múltán is lelkesít, költő, kinek nevét őrzi az
örökkévalóság és dalait visszhangozzák az időnek bércei:
a századok; hős, kinek emléke egy nagy nemzet törté-
netének örök büszkesége, kinek szellemét csodáljuk, di-
csőségét hirdetjük és dicső életénél még dicsőbb halálát
bámuljuk és irigyeljük, a magyar nép teremtő erejének
ezt a tüneményes alakját nem takarja el mindenestől a
fejéregyházi csatasík: ime, szelleme itt jár most is kö-
zöttünk, él és munkálkodik az a minden idők végéig, míg
csak egy homokszem lesz a világon, a mely magyar!

Leirhatatlan az a hatás, a mit Trischler
Károly beszéde a hallgatóságra gyakorolt. Ki-
fejezésre jutott benne mind az az érzés, a mit
szívünk Petőfi neve hallatára érez.

Nagy hatással szavalta el Szalay Frigyes
vármegyei alszámvevő Latinovits Stanci „Petőfihöz“
c. ódáját:

Petőfihöz.

Békén porladsz-e ismeretlen sirban
Dicső idők elnémult dalnoka?
Ki úgy vesztél el, mint a hulló csillag,
A kit pótolni nem tudunk soha.
Átfurta-e nagy szivedet a dárda,
Vagy elhullottál vad csapás alatt?
Hiába várjuk, hogy lássunk sirodából
Kikelni, mint a föniks madarat!!

Elnémult ajkad, mint a csalogányé,
Mely őszszel messze délvidekre száll;
Félszázszor sarjadt a tavasz azóta
S nem jöttél vissza, mint dalos madár.
Elszálltál, többé vissza sohse tértél;
Az erdő csendes, — dalnoka halott,
És most az újra felvirult berekben
Csak visszhangként cseng búbájós dalod.

Feltűntél, mint a zivataros éjben
Vakító fényes égő meteor;
Ragyogtál, égtél néhány röpke percig,
Lehullottál, — ki tudja merre, hol!
Holttested vértett, a hogy ott feküdtél
Száguldó ménnek lábai alatt...
Oh bánt-e még, hogy-e most már nyugodni,
Nem üldöz-e az „egy gondolat“?

Mondd, fájt-e jobban sajgó sebednél,
Hogy annyi küzdelemben elveszünk,
Hogy fényes harc után hollócsapatként
A szenvedések serge szállt fölénk;
Érezted-e, hogy csendes néma éjben
Elrejtözve hangoztattuk dalod,
S a nemzet elveszett nagy dalnokáért
Csak titkon, eltemetve sirhatott?!

S vajjon mit érzett átszúrt sajgó kebled,
Midőn sírjából feltámadt hazád,
Hogy veszni indult — felragyogni láttad
Miként tündöklő fényes napmadárt?
Nem hallád csendes holdvilágos estén
Bús sírodon felzendülni dalod,
Mit a szabad madár — szabad magyar nép
Új hajnalhasadtakor dalogatott?!

Kijár-e hozzád csendes éjszakákon,
Kinek sírjánál annyit könyezél,
Takarja-e enyésző, porló hamvad
Szerette kézzel himzett szemfödél...
Bád borítá-e bús özvegyi fátylát,
A ki oly gyorsan elveté neved,

Bekötötte-e szíved fájtó sebjét,
Kit lelked oly rajongva szeretett!

Regélsz-e olykor búbájós regéket
Illattal terhes csendes éjjelen,
Veled sírodban nyugó bajnokoknak,
Ha a lelkek órája megjelen?
Felajzod-e lantodnak zúgó húrját,
Hogy édes dallal altasd őket el.
Szabadságért feláldozott szerelmed
Búvós danákat tán még énekel!

Tudod-e azt, hogy áll még az az oltár,
Melynek lerontád ékes templomát,
S áldást hozott a vergődő hazára
Leroskadt kebledből fakadt imád;
Hogy az a fa, melynek nem volt virága,
Ujjból kinőtt — s már nem gyümölcstelen.
Hazát talált a külföldnek magyarja
S nem tékozolja kincsét esztelen.

Véredrel táplált őserőben áll az
„Aranykalászsál ékes rónaság“,
Kit úgy szerettél, el sohsem feledte,
Megismeré te benned hű fiát.
Ország szívében, szőke Duna partján,
Ott állsz, — örökké rátekinzt szemed,
Gyönyörködöl rónaid felvirultán
S öröm dobantja meg érkebledet...

Pihenj szeliden jeltelen sírodban,
Ne háborgassa álmod semmi sem;
Virraszt feletted, mikről énekeltek:
Honszeretet, szabadság, szerelem.
Szellő susog, szabad rónáról szálló,
Hogy meg virul, él imádott hazád;
Szerelmet árszt édes illatával
A sírodon nőtt tarka vadvirág.

Találjon lelked édes nyugalommal —
„Jövendőléted fényesen betelt:
Csodálva néz rád az egész világ ma,
Mí meg imádvá említjük neved.
S takarjon bár hazád szerette hantja,
Ez a neked legdrágább szemfödél:
Neved, népednek disze, büszkesége,
Dicső Petőfi! mindörökkön él.

Az ünnepélyt Kozma László elnök gyönyörű
beszédrel zárta be.

Az ünnepség kezdetekor a zombori kaszinó-
egyleti dalárda a „Szent az érzet...“, a végén
Petőfi „Honfi dal“-át énekelte, gyönyörűen.

A matiné 12 órakor ért véget.

K. J.

Ujdonságok.

Nyugdíjazás. Jusits Lajos hódásági kir. járás-
bíró saját kérelmére nyugdíjaztatott. Az igazságügyi
szolgálatban három évtizedet meghaladó buzgó munkás-
sága maradóként nyomotok hagy maga után. A hódásági
kir. járásbíroságot, a melynek majdnem husz éven át
állt az élén, a vidéki kir. járásbíroságok közt minta-
szerűvé emelte. A hódásági járásbíroság híres volt az ő
vezetése alatt ügykezelésének pontosságáról, gyorsaságáról
és arról, hogy ott semmiféle hátralek sem volt, a mi a
jogkereső közönségre valóságos jótétemény volt. Hiva-
tali működésén kívül élénk részt vett a vármegye és
Hódáság község közügyeiben. Hódáság magyarosodásá-
nak egyik lelkes vezére volt mindig és a községben
létrejött több közbasznu intézmény és egyesület neki
köszöni létét. Most, a midőn emberöltőre terjedő fárads-
ságos munkája után a jól megérdemelt nyugalomba
vonul, meg vagyunk győződve arról, hogy ez nem je-
lenti visszavonulását a vármegyei és községi közügyektől,
hanem hisszük, hogy ezeknek továbbra is oly buzgó és
lelkes harcosa lesz, mint eddig volt.

Előléptetés. Öfelsége a király az igazságügy-
miniszter előterjesztésére rétháti Kovacsics Józsefet, az
ujvidéki járásbíroság vezetőjét a VII. rangosztályba
sorozta kir. birák létszámába léptette elő.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter ifj. Karácson
Gyulát, a szegedi kir. járásbíroság nemrég kinevezett
aljegyzőjét Zomborba helyezte át.

Előléptetés. A vallás- és közoktatástügyi mi-
niszter Uhlmann Miklós, zombori főgymnásiumi tanárt a
IX. fizetési osztály II. fokozatából ugyanezen fizetési
osztály I. fokozatába léptette elő.

Kamjonkai Szemző László adománya.
Kamjonkai Szemző László budapesti lakos, bács megyei
nagybirtokos Bács megyében Kulpin község határában
levő s a 315. sz. tkvi betétben felvett ingatlanából 50
holdat visszavonhatatlanul Bács-Bodrogh megye közönsége
által saját belátása szerint alapított és általa kezelendő
közjótékonyági célu alapítványra adományozta oly fel-
tétellel, hogy az alapítvány címe vagy más megjelölé-
sénél neve mellőztessék. Folyó évi szeptember hó 1-ig
a visszavásárlási jogot 20000 frttal magának tartotta
fenn, a mely esetben az alapítványt a 20000 frt megvál-
tási díj képezné. Ritkaság számba megy manapság,
ebben a rideg önző világban, hogy a jót önmagáért s
nem pedig a hír, dicsőség és magáról beszéltetésért
gyakorolja valaki. Annál elismerésreméltóbb a nagy-
szívűségnek és fenkölt gondolkodásnak, Szemző László
által nyújtott példája. Amint hiteles forrásból értesülünk,
Szemző László legközelebb 100 holdat fog közművelődési
céla adományozni. Örömmel regisztráljuk, e valóban
nagy szerű adományokat, amelyek csodás fényt vetnek
az alapító humánus gondolkodására.

Fényes esküvő. Bajsan a Vojnits család kegyuri
templomában folyó hó 29-én, szombaton d. e. 10 órakor
esküdött örök hűséget: bajsai Vojnits Lajos zentai kir.
közjegyző bajsai Vojnits Jakabné bájós leányának Ver-
ának. Az esketési szertartást bajsai Vojnits Dániel bajai
apát-plébános, Szászmann Károly bajsai és Schadt Ignác
ó-morovicsai plébánosok assisztálása mellett végezte; emel-
kedett hangu beszédet intézve az egybekelt párhoz. A
násznapyi tisztet a völégény részéről nagybátyja: id.
bajsai Vojnits Máté földbirtokos, a menyasszony részéről
bajsai báró Vojnits István vármegyei főispán képviselő-
tében id. bajsai Vojnits Sándor földbirtokos teljesítették.

Pályázat. A titeli m. kir. adóhivatalnál pénz-
tárosi állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények
30 nap alatt nyújthatók be.

Fuvolakoncert. Weinbaum Keresztély, a buda-
pesti zenede tanára és a m. kir. opera tagja sikertűlt
hangversenyt rendezett szombaton este az „Elefánt“ és
vasárnap este a „Vadászkürt“ szállók kerthelyiségeiben.
Weinbaum fuvolajátéka igen tetszett, teljes művészi
precizitással kezeli hangszerét; bámulata ejtette a hall-
gatóságot, mint lehet abból a kis fadarabból oly gyö-
nyörű hangokat csalni ki. Egyszerű hallással bárki reá
mondhatta volna, hogy egyszerre két, sőt három hangot
is játszik, már t. i. a primhez ő maga külön játsza egy
fúvással a kísérőket is, oly ügyesen fújta azt a kis rudat.
A zenekari kíséretet Herczenberger Sándor kintű cigány
bandája szolgáltatta.

Templomépítés. Szabadkán az evangélikusok
templomára esztendőig gyűjtöttek, most végre össze-
gyűlt a szükséges összeg. A napokban lerakták a templom
alapkövét és nem soká fog tartani, lesz hogy hová jár-
janak a hívek és lesz a papnak illő lakása is.

**Tájékoztató a zombori felső keresk.
iskolába való felvételre nézve.** A zombori
felső keresk. iskolában az előjegyzés, miután egy-egy
osztályba csak 40 tanuló vehető fel, már az iskolai szűnőidő
folyamán történik; ez alkalommal fizetendő: beiratási díj
címén 2 frt, az ifj. könyvtár részére 1 frt és az év végén
kiadandó Ertesítőre 50 kr, összesen 3 frt 50 kr. A
rendes felvételt szeptember hó 1., 2. és 3-án, mindenkor
d. e. 9—12 óráig végezzük. Tandíj a zombori illetőségű tan-
ulókra nézve 10, a vidékiekre nézve pedig 15 frt.
Szegénysorsu, jeles előmenetelt felmutató tanulók kivétel
nélkül, tandíjmentességben részesülnek, sőt tanköny-
vekkel is ingyen láttatnak el. A felső keresk. iskola
(keresk. akadémia) három évfolyamból áll; az első év-
folyamba (alsó oszt.) oly tanuló vehető fel, akik a
gymnasium, reál, vagy polgári iskola IV. osztályát si-
kerrel végezték el. A harmadik évfolyam (felső oszt.)
tanulói a tanév végén a vallás- és közokt. és a keresk.
miniszterek biztosai jelenlétében érettségi vizsgálatot
tesznek, amely formális kvalifikáció tekintetében egyenlő
a középiskolával. Minden egyébre, nemkülönben a
tanulók elhelyezésére nézve is készséggel ad felvilágo-
sítást az igazgatóság.

Országos vásár Ujvidéken. A legközelebbi
országos vásár Ujvidéken augusztus hó 12., 13. és 14.
napján fog megtartani. Sertések felhajtása meg van
engedve.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést:
Alulírottak úgy maguk, mint a nagyszámú rokonság
nevében fájdalommal telt szívvel jelentik, hogy a felejt-
hetetlen emlékü jó és gondos apa, szerető nagypapa, após,
testvér és sógor id. Lebach János hosszas súlyos beteg-
ség következtében f. hó 29-én reggeli 3 órakor, életének
68 ik évében jobblétre szenderült. A boldogulna földi
maradványai vasárnap, folyó hó 30-án d. u. 5 órakor
fognak az ágost. evang. egyház szertartása szerint a
helybeli családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.
Cservenkán, 1899. évi július hó 29-én. Áldás és béke
lengjen drága porai felett! Lebach Antal, Lebach János,
Lebach Keresztély, Lebach Berta férj. Gräber Gyuláné,
gyermekei. Gräber Gyula, Lebach Károly, vejei. Scul-
tety Ilma, menyé. Özv. Schumacher Renárdné, Lebach
Ádám, Lebach Konrad, özv. Geyer Henrikné, testvérei.
Özv. Rauchné szül. Merkel Vilma, Lebach Adámné szül.
Merkel Krisztina, sógoróni. Lebach Ella, Lebach Gyula,
Lebach Mariska, Lebach Irénke, Lebach Janika, Grä-
ber Berta, Gräber Gyula, Gräber Miklós, Gräber Géza,
Gräber Vilma, Gräber Károly, Gräber János, Lebach
Ádám Ernő, Lebach Oszkár, Lebach Lacika, unokái.

Hangverseny a „Tanítók háza“ javára.
A kalocsai tanítóképző intézet növendékei a kalocsai
„Tanítók háza“ javára Zomborban, 1899. évi augusztus
hó 8-án a városi színházban nagy hangversenyt rendez-
nek, melyre a rendezőség a n. é. közönséget tisztelettel
meghívja. Műsor: Erkel Ferenc, Hunyadi László. Előadja
a 33 tagból álló zenekar. 2. Lányi, Nemzeti dal. Elő-
adja a 33 tagból álló férfiak. 3. Énekszó. 4. Kremsler,
A varjuk. Előadja a férfiak. 5. Népdalok. Előadja a 9
tagból álló cigányzenekar. 6. Rieger, Dalárinduló. Elő-
adja a férfiak. 7. Hegedűszó. 8. Auber, A portici
néma. Előadja a zenekar. 9. Huber Károly, Népdalok.
Előadja a férfiak. 10. Konti, Margarita. Előadja
a cigányzenekar. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és
hírlapilag nyugtáztatnak. Helyiárak: Prosc. páholy 4 frt,
páholy 3 frt 50 kr, földszinti ülőhely az első 4 sorban
1 frt, az 5., 6. és 7. sorban 80 kr, a többi sorban 60
kr. Karzati ülőhely 30 kr, karzati állóhely 20 kr. Hang-
verseny után a zombori polgári kaszinó helyiségeiben
társas vacsora, melyen bárki részt vehet. Egy teríték
ára 60 kr. Jelentkezhetni a kaszinóban. Vacsora után
tánc. Jegyek előre válthatók a Schön Adolf-féle könyv-
kereskedésben. Kezdeté este 8 órakor. Pénztárnyitás
delután 5 órakor. A rendezőség.

Bátor életmentő. A mult héten Hesz Márton
bács-topolyai temetőcsész két és fél éves kis fia játszás
közben egy mély kutba beleesett, szerencsésére épp arra
ment ifj. Pataky József vendégfogó, a ki habozás nélkül
lelent a kutba, míg a lépcsők tartottak azon hatolt lefelé,
midőn pedig a fokok megszüntek, belengrott a vízbe s
a már megmerevedett gyermeket egyik kezében tartva a
segélyül lebecsajtott kötélben felhuzatta magát. A kis
gyermek már tul van minden veszélyen.

A cséplés áldozata. O-Becséről jelentik: Az
Adamovits-féle szálláson csépelik a búzát és a gép körül
foglalkozó munkások egyike, Bossier Miklós saját vigya-
zatlansága folytán halálát lelta. A gép egyik szija leesett,
ezt akarták visszahelyezni, mire a gépet megállították.
Bossier az ott lévő egyik létrára felmászott, hogy a
szijat felhelyezze, de vigyázatlansága folytán a létráról
banyat esett és a nyakcsigolyáját eltörtte. A szerencsét-
len munkás másnap reggel meghalt.

Felesége gyilkosa. Iktocis Menyhért szabadkai
rendőrt, a ki folyó évi március havában a feleségét,
Ivánkovits Mándát egy késszurással megölte s azután a
vizsgálati fogságban örültséget szimulált, a végtárgyalás
folyamán pedig zavart, a tényeknek épen nem megfelelő
elődásokkal törekedett bírait épelméjűsége tekintetében
félre vezetni, a szegedi kir. ítélőtábla szintén bűnösnek
találta a hitvestársán elkövetett gyilkosságban és jóváhagyta
az elsőfoku bíróságnak 15 évi fegyházbüntetést kiszabó
ítéletét, mely a napokban lett a vádlott előtt meghirdetve.

Nyilatkozat. A topolyai esetre vonatkozólag, melyben a vizsgálat minden irányban folyik, a következő nyilatkozatot tettük Bán Lajos úrtól: „Zentai Híradó” és a „Zentai Közlöny” folyó évi július hó 23-án megjelent számaiban közzétett hírlapi közlemény személyem és illetőleg hivatalos eljárásomra vonatkozólag valótlanságot tartalmaz, a tényállás megvilágítására felkérem kegyeskedjék becses lapjában a következőket közzétenni. E hó 19-én reggel 9 óra után Deutsch Adolf helybeli földbirtokos felkeresett, kérdezvén miért van az ő rokona Deutsch Mór letartóztatva. Letartóztatásról tudomásom nem lévén, előhívtam a városi őrmestert, ki előadta, hogy Deutsch Mór a bács-topolyai rendőrök kísérték be és tartják fogva, midőn előállításuk követeltem a rendőröknek, azon jelentést nyertem, hogy az őrsvezető rendőr Csóka községébe ment, 11 órára érkezik vissza. Deutsch Mór, ki az őrszobában volt, elém hívtam és tudomására adtam, hogy elkísértetését nem engedem meg, de addig most már várakozzon, míg a bács-topolyai rendőrvezető, ki Csókára távozott, vissza nem érkezik, hogy tudjam meg tőle, mívégett tartóztatva le. A bács-topolyai rendőrvezető 11—12 óra között érkezett vissza, intézkedésekre jelentkezett, kikérdeztem, hogy Deutsch Mór miért és kinek az intézkedéséből kísértette és tartóztatva le, azt felelte, mindezt saját maga eljárásából tette, mert az általa vezetett nyomozás adatai szerint orgazdasággal van vádolva, azért szembesítés végett Bács-Topolyára kísérteti el. Ezek után Deutsch Mór elém hívtam, kit a rendőrvezető beismerésre, vallomásra hívott fel és elkísértéssel fenyegetett, erre én kijelenttem, hogy Deutsch Mór helybeli lakost én minden tekintetben kifogástalan embernek ismerem, elkísérését nem engedem meg, hanem azért felelősséget vállalok, hogy a mikorra Deutsch Mórnak személyes megjelenése igényeltetik, el fog menni. A rendőrvezető azt kívánta, hogy holnap reggel 8 órára legyen Topolyán, mire Deutsch Mór kijelentette, ott fog lenni, erre Deutsch Mór haza küldöttem, a rendőrvezető pedig törvénytelen, szabálytalan eljárása miatt a további felelősség következményeire figyelmeztetve elküldöttem. Arról, hogy kiket és mikor tartóztatnak le Zentán a bács-topolyai rendőrök, csak a hírlapok útján vagyok értesülve. Deutsch Mór letartóztatását előzőleg néhány nappal este 6 óra körül volt a rendőrkapitányi hivatalban előttem a bács-topolyai rendőrvezető tudakolni, hogy Rákó Farkas és fia Mihály milyen előéletűek és ugyanez alkalommal előmutatott egy könyvet látmozás végett, hogy itt volt. De arról egy szót sem szólt, hogy ő valakit letartóztat, vagy elkísértetni szándékozik, ennél fogva itt elkövetett cselekményeiben nem informálhattam s nem gátolhattam meg. Ez előadottakból bárki meggyőződhetik, hogy ok nélkül hurcoltattam meg.

Szerencsétlenség. Peller János garai lakosnak egyéves kis csecsemőjével sétálgatott a folyosón föl alá a szomszédnak kilenc esztendő kis leánya Bischoff Margit. A mint ott ide s tova sétálgatott, egyszerre csak megboltolt a nyitott pince előtt egy téglában és a csecsemővel együtt lezuhant a mély pincébe. A kis Bischoff-lány ijedt sikoltozására elösiert a ház népe, kik rémülten látták, hogy a kis, egy esztendő Peller az esés következtében meghalt, míg a kilenc esztendő kis Bischoff-lánynak csodálatos képen az ijedtségen kívül semmi baja se történt. A bíróság megindította a vizsgálatot, hogy vajon ki a közvetlen okozója a bajnak.

Vizbe fulltak. O-Becsén mult pénteken délután Csilov Csedimir 12 éves fiú fürdés közben a Ferenc-csatornába fullt. Mult hétfőn délután a Ferenc-csatorna torkolata előtt több legényvel együtt fürdött Császár Károly. Mivel uszni nem tudott, egy deszkadarabbal evickélt a vízben. A deszka azonban kicsuszott kezéből s ő alámerült. Egyik társa segítségére ment, de kénytelen volt a fuldoklót elbocsátani, mert őt is magával huzta volna. A szerencsétleneket még az nap elfogták.

Letartóztatott kereskedők. Az „Ujvidék” írja: az újvidéki kir. törvényszék elrendelte a csődöt Skriván Antal és Skriván Ferenc, mint a „Skriván A. és fia” cég tulajdonosai ellen. Skrivánék, hogy a maguk számára valamit — bár jogellenesen is — megmentsenek, elrejtették az üzlethelyiségük felett levő padlásukon ezer drb körülbelül 600 frt értékű kalapot. A dolgot azonban nem leplezték, sőt Skriván Antal fűnek-fának eldicsekedett ezzel a „fényes” tétivel, folytonosan hangoztatva, hogy neki emiatt baja nem lesz. De ez egyszer alaposan elszámította magát; mult hétfőn feljelentés érkezett Reháék Ferenc vizsgálóbíróhoz, a ki a rendőrség közbenjöttével házkutatást tartott s egyuttal elrendelte Skrivánék rögtön letartóztatását. Skriván Antal — ugy látszik — érezte a fenyegető veszélyt, a miért is hazulról megszökött, de a rendőrség csakhamar kipuhította és letartóztatva a vasuti hídon tul levő réten. — Mialatt Skrivánt keresték, végzetes szerencsétlenség történt a házkutatás színhelyén, a róm. kath. templom udvarában. A mikor Reháék vizsgálóbíró Sebleifer házmesterától elkérte a padlás kulcsát, felemlítve, hogy ott az eldugott kalapokat keresi, az asszony ijedében és attól való félelmében, hogy neki is meggyűlik a baja a törvényvel, összeesett és szívvelhűdés következtében rögtön meghalt.

Táncestély. Rechnitz táncanár tanítványaival csütörtökön sikerült táncestélyt rendezett, melyen a jelenlevő szülők meggyőződtek, hogy a táncanár szakavatottsággal tanítja tanítványait.

A gép áldozata. Nagy szerencsétlenség történt a napokban Csantavéren. Bagi Antal egy cséplőgépnek mint etető volt alkalmazva. A mint a szalmát szétoztotta, a gép elcsúszott, az egyik karját tövéből kiszakította. A szerencsétlen ember a nagy fájdalomtól nyomban összeesett. Gombár Gyula vizsgálóbíró azonnal kiment a helyszínére és kihallgatta a sértültet. A kihallgatás után pár óra múlva a szerencsétlen meghalt. Mint a szemtanúk állítják — s Bagi is elismerte — mulasztás avagy hanyagság senkit sem terhel, hanem saját vigyázatlanságának esett áldozatul. Legyen intő példa a gépmunkásoknak ép most a cséplési időben.

Villámcsapás. Umstädter Mihály apatini lakos s neje folyó hó 26-án délután a zivatar elől a szőlőjükben levő kunyhóba menekültek s a villám ide lecsapott. A nő eszméletlenül terült el, a férfinak azonban volt annyi ereje, hogy segítségért kiálthatott. Mindkettőjüket Apatinba szállították, hol azonnal orvosi gyógykezelés alá vétettek s ugy látszik, komolyabb bajuk nem igen marad a kellemetlen incidens után.

Tűzek. A lefolyt héten 3 tüzeset volt O-Becsén. Kettő egyidőben volt 23-án éjjel 12 és 1 óra között. Valószínű, hogy mindkét tűz gyújtogatásból eredt. Argyelán Ferencné náddal és cseréppel fedett háza és istállója teljesen leégett. Gertner Gergelyné házikója is elhamvad. Gertnerné a csendőrség előtt bevallotta, hogy maga gyújtotta meg a házat. Éjjel ugyanis felment a padlásra, gyufával meggyújtotta a tetőt, azután nyugodtan lefeküdt és 6 gyermekével tovább aludt. Ez a vallomás nagy képtelenségnek látszik, vagy pedig isszonyu elvetemült asszony lehet, vagy bolond, mert hogy lehet nyugodtan aludni, ha a feje felett felgyújtja a házat. Gertnerné állítólag oly mélyen aludt, hogy gyermekeivel együtt az ablakon szedték ki őket a szomszédok.

Levelezés.

Uj kápolna szentelés Bogoján.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

A bűnös emberiség megmentéséért keresztalált szenvedő bűnösök menedéke, Jézus Krisztus e dicső ténye emlékére örök nevezetességgé nappá tétetett Bogoján bűnbánó Mária-Magdolna emléknappja, a mennyiben a temetőben állított díszes kápolna felszentelési bucsu napjává avattattott.

Hogy mily kifizérhetetlenek az isteni gondviselés utai és hogy ennek nyomán némi jóakarattal mily szép és tívös dolgok hozhatók létre, ennek feltüntetése legyen szabad e kis kápolna történetét a következőkben adnom.

A vallásos érzület és a szereteteink iránt táplálni szokott kegyelet gondviseléseszerű fontartása végett még a mult század egy nőszülöttébe plántáltattott be ama nemes gondolkodásra valló és tökéletességre mutató áldozatkészség, melynél fogva e század elején alapítványt tesz egy a bogojai temetőben építendő kápolnára, mint egy jelétül annak, hogy Isten jólelkű embereket használ föl szent akarata véghezvitelére.

A bogojai nép most legnagyobb örömét abban leli, hogy a Gondviselés kegyességéből éppen egy „bogojai bensülött polgári nőnek és nem gyítt-mentek” adatott ezen főemelő isteni kegyelem. Teljes megnyugvására szolgál azon körülmény is, hogy az eredményben neki is van annyi része, hogy az alapítványul tett csekély összeg a bogojai nép kamatjaiból emelkedett oly magasra, hogy belőle a díszes kápolna fölépíthetett.

Ezen, községtünk népe által sok áldással tetézett alapítványozó, néhai Horák Borbála (ki előbb Lajkó Györgyné, majd Rumi Andrásné volt) 1787-ben április 20-án született, 1821. március 30-án végredelezett és meghalt, tehát 34 éves asszony volt.

Az alapítványul tett összeg csak 60 frt volt, mit a községi elüljáróság kezelt és 1845-ben 210 frt-ig növelt összegben a plébánia kezelésére bizott, mely hűséges kezelekkel mellett 5—6% kamat mellett ez ideig 3729 frt 37 kr-ra szaporodott. Ezen összegből épült a kápolna teljes felszereléssel s még 300 forint kápolnafentartási alapul is jutott belőle.

A hívek vallásos buzgóságát szeretettel munkáló főt. Sinkó Mihály plébános látván, hogy ezen összegből az alapító intenciójának megfelelőleg nagyon is csinos kápolna volna emelhető: érintkezésbe lépett Koczka Géza szabadkai építésszel, Mayek Antal apatini vállalkozó kőművesmesterrel (ki éppen itt helyben az állami iskolát építé), Rungaldier József tirol mufaragó, szobrászszal, Bodicsi Sándor bajai barangöntő földinkekkel, Haasz Gyula előnyösen ismert zombori festőkkel. Az így összeállított tervezet és költségvetés illetékes helyről gyorsan jóváhagyatván, nyomban március 30-án (nagy-csütörtökön) már a szegletkő alap letevése is megtörtént. (Mily egyszerű találkozás a véletlennek: éppen az alapítványos napjának és az alapítványozó halálának 78. évfordulóján!) A barang föltétezt julius elején, a festés elkészült julius 14-én, a hivatalos jegyzőkönyv melletti átvételt főt. Garay József esperes julius 17-én eszközölte, a felszentelést pedig érsekhatalom megbizásából főt. Sinkó Mihály plébános julius 22-én reggel 7 órakor végezte, mint ki fáradságot nem ismervé nézett utána, hogy finom izlésének megfelelőleg e kápolna mind Isten házául, mind pedig a község díszéül egyaránt bevaljék.

A felszentelésen, dacára, hogy nagy dologidő volt, a várakozáson felüli nagy számban jelentek meg, különösen a nők. A szertartás végén egy oly megható emlékbeszédet mondott nevezett plébános ur, hogy az elrészéknitűlés és hangos sírás a szt. beszédet is megszakította. A hatásos, szép beszéd kiinduló pontját és alapszámját szt. Pálnak a galataiakhoz intézett levele e passzusba képezte: „En tölem pedig távol legyen másban dicsekednem, mint a mi urunk Jézus Krisztus keresztjében!”

Az építésnél kifizűtt cél alaposan eléretett, mert az általános ítéletet közlöm, midőn azt mondom, hogy miniatűr kiadásban bár, de ennyi egyszerűséget ily kevés alaptőkéből még nem hoztak össze a nagy Bács-országban!

A kápolna, nemkülönb helye, felszerelése és felszentelési napja közt oly szép összefüggészerű szimbolikus összhang van. A sirkereszték közepette emelkedik ég felé az építéset mai nivóját előnyösen feltüntető góthikus styblen épült gyönyörű festő kápolna; toronybeli barangjának imádságszerű, megható hangja a halottakat zokogva kísérol közönség felé oly részvétellel és megnyugtatóan sirja e rajta is olvasható szavakat: „Föltámadunk a barsona szavára!”

Ha belepünk az egyszerűségénél fogva is főnséges hajlékba, az izléses szőnyegfestésű háttérrel előtt álló oltárral szemben önként hajlik meg térdünk az oltár föltűt emelkedő, keresztifán szenvedő Jézus Krisztust ábrázoló faragvány és szobormű alak láttára, a kereszt alatt jobbról a női tökéletesség megtestesült mintaképe: Mária, balról a szeretet apostola: szt. János szobrával.

A végredelezékő Megváltót ábrázolja az egész jelenet, midőn a szokottnál is komolyabb, szépségesen halvány gyöttrődő arccal letekin a keresztől s pár szóval megteremti „a lovagiasságnak kinban fogant érnényét”, midőn az egész férfinemet szt. Jánosban a nőiség kegyeibe ajánlotta és viszont boldogságos szűz Mária személyében a nőnem a férfiak oltalmába.

Mily egyszerű, a bűnös emberiség épp bűnbánó Mária Magdolna napján járul a bűnös emberiségért keresztifán szenvedő Ur Jézus szt. hajlékába, hogy minél gyakrabban felüljön ama megrázó, de mégis főlemelő tény, midőn Jézus és Mária Magdolna először egy tö-

megben találkoznak s a midőn e szavakra: „Az dobjon rá követ, ki bűn nélkül való!” csak ketten maradtak egymással szemben, egyfelől az igazság és írgalom: Jézus, másfelől az ember, a bűnbánó könyvével tisztuló bűnös: a megigazult nő, e jelenet hatása alatt: „Asszony, hol vannak, kik vádolnak, senki sem ítél el téged? — Senki! — ugymond — En sem ítéllek el; erdej és többé ne vétkezzél!”

A nőeszménynek, a nőemancipációnak és lovagiasságnak isteni értelemben vett eszményi csoportosítása ez a kis kápolna. Igen érdemes és méltó volna, hogy a környék, sőt az egész bácskai nívóvilág kegyhelyévé legyen e drága kis hajlék Mária Magdolna napján, julius 22-én.

Bács-Gombos, 1899. julius 24.

Mélyen tisztelt szerkesztő urnak alázatos szolgája
Gábory Károly.

Felölös szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

EGYÉVES ÖNKÉNTÉSEKNEK

egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyen- és polgári ruhát jutányosan készít illetve szállít, valamint javításokat olcsón és pontosan eszközöl

Knippl János,

polgári és egyenruha szabó

Zombor, bajai-ut az Árucarnok mellett.

749. szám. kig. 1899.

Arlejtési hirdetmény.

Plávna község alulirt előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a jegyzői laknál építendő istálló munkálata 1899. évi augusztus hó 6-án d. u. 3 órakor tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen 1464 frt 42 kr kikialtási árban, melynek 10% bánatpénzként lesz leteendő, ki fog adatni.

Terv, költségjegyzék s a feltételek az előljáróságnál megtekinthetők.

Plávnan, 1899. évi julius hó 13-án.

Kugler Béla, **Simits János,**
jegyző. 3—3 bíró.

6737. szám. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Karavukova községben ujonnan rendszerezített előleges havi részletekben kifizetendő évi 360 frt javadalmazással összekötött inoki állásra pályázatot nyitok. Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhívom, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **folyó évi augusztus hó 10-éig** hivatalomnál nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Kelt Hódsághon, 1899. évi julius hó 21-én.

Szemző Károly,

főszolgabíró.

3—2

1122 szám.

tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A hódsághi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az I-ső filipovai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak öz. Czrnyánszky Pálné és Czrnyánszky János végrehajtást szenvedők elleni 350 frt tökekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényeszték (a hódsághi kir. járásbíróóság) területén lévő, Pivnica községben fekvő, a pivnicai 142. sz. tjkvben Czrnyánszky Pávó, Czrnyánszky Jelena, Czrnyánszky Gyóka és Czrnyánszky Milán nevére felvett s a végrehajtási törvény 156 § a alapján egészben elárverezendő következő ingatlanokra u. m.: az A. I. 1. sor, (256, 257.) hr. sz. 30. ö i. sz. ház, ndvar és kertre 488 frt; az A. I. 2. sor, 1096/b hr. sz. szérűskertre 187 frt; az A. I. 1. sor, 3863. hr. sz. szőlőre 67 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi augusztus hó 12-ik napján délután 3 órakor Pivnica községvárájánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 48 frt 80 krt, 18 frt 70 krt, illetve 6 frt 70 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényát átszolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1899. évi április hó 25-én.

A hódsághi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben üresedésben levő évi 400—400 frt fizetéssel, havi előleges részletekben fizetendő két községi irtóki állásra pályázatot hirdetek. Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényüket **folyó évi augusztus hó 10-ig** nyújtsák be. B.-Almás, 1899. évi július hó 14-én.

Uojnich Máté,
főszolgabíró.

2—2

12718. sz. 1899.

Építési árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi július 7-én 47109. szám alatt kelt magas rendeletéből kifolyólag az alább jelzett munkálatoknak vállalatba adása céljából az alant irt helyeken és időben írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyegjeggyel és 10% bánatpénzzel ellátott, lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés megkezdéseig, melyhez szintén 10% bánatpénz előzőleg leteendő, az illető kincstári ispánságoknál, vagy pedig az árlejtési határidőket megelőző három nappal előbb az alulirt magy. kir. államjóságigazgatóságánál adhatók be.

Az írásbeli ajánlatokban a megajánlott vállalati összeg számokkal és betűkkel is kiirandó és világosan befoglalandó az a kijelentés, hogy ajánlattevő az árlejtési jegyzőkönyv felteleit és a költségvetést tételről-tételre ismeri, azoknak magát feltétlenül aláveti és ennek bizonyosságául a megjelölt okmányokat aláírni köteles.

Ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és vállalkozói képességüket.

A csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt álló és a nyereséyményvágyból eredő büntetést elítélt egyének az árlejtésen részt nem vehetnek; az elkészt, utó- és távirati ajánlatok figyelembe vételét nem fognak még az esetben sem, ha azok egy újabb árlejtés megtartása esetére ajánlattevő részéről kötelezőleg fentartatnának is.

A részletes árlejtési feltételek és költségvetési okmányok az alább megnevezett ispánságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Vállalatba fognak adni:

I. Temes-Szt-Andráson a m. kir. kincst. ispánságánál 1899. évi augusztus hó 5-én d. e. 9 órakor: 1. Az új-pécsi róm. kath. templom és paplak kisebb tatarozása, a kincstárt terhelőleg 29 frt 81 kr kikiáltási árral és a község által készpénzben kincstári letétbe helyezett 3 frt 66 kr ígás- és kézi-napszámok egyenértékkel. 2. A párdányi róm. kath. templom és lelkészlak jókarba helyezése, a kincstárt terhelőleg 1662 frt 58 kr kikiáltási árral és a község által készpénzben kiszolgáltatandó 179 frt 18 kr ígás- és kézi-napszámok egyenértékkel. 3. A temes-szt-andrási róm. kath. lelkészlak helyreállítása, a kincstárt terhelőleg 236 frt 18 kr kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 23 frt 43 kr értékű ígás- és kézi-napszámokkal. 4. Az ó-besenyői róm. kath. paplak tatarozása, a kincstárt terhelőleg 1040 frt 46 kr kikiáltási árral és a község által természetben vagy beérkezendő nyilatkozatához képest készpénz egyenértékben kiszolgáltatandó 235 frt 68 kr értékű ígás- és kézi-napszámokkal. 5. A csatádi róm. kath. templom és lelkészlak javítása, a kincstárt terhelőleg 1536 frt 13 kr kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 112 frt 08 kr értékű ígás- és kézi-napszámokkal. 6. A nagyjécsai róm. kath. lelkészlak tatarozása két költségvetés alapján egyúttal a kincstárt terhelőleg 981 frt 02 kr kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 64 frt 43 kr értékű ígás- és kézi-napszámokkal. 7. A kiskomlósi róm. kath. templom és paplak helyreállítása, a kincstárt terhelőleg 470 frt 14 kr kikiáltási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 81 frt 18 kr értékű ígás- és kézi-napszámokkal.

II. Kulán a m. kir. kincstári ispánságánál 1899. évi augusztus hó 7-én d. e. 8 órakor: 8. A doroszlói róm. kath. lelkészlak javítása, a kincstárt terhelőleg 649 frt 77 kr kikiáltási árral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámokkal. 9. A bukini róm. kath. lelkészlak javítása 91 frt 99 kr kikiáltási árral és a hitközség által a kézi- és ígás-napszámokért fizetendő 8 frt 84 kr készpénz egyenérték. 10. A kupuszini róm. kath. templom zsindeletvezetékének átfedése 2725 frt 87 kr kikiáltási árral, a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámokkal. 11. A kernyajai róm. kath. templom javítása és a toronynak újra építése 4995 frt 47 krral és a hitközség által a kézi- és ígás-napszámokért fizetendő 237 frt 44 kr készpénz egyenérték. 12. A krusevlyai róm. kath. templom és lelkészlaknál szükséges építési munkálatok 6713 frt 96 krral és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámokkal. 13. A szöntai róm. kath. templom és lelkészlak javítási munkálatainál 988 frt 41 kr és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígás-napszámok.

III. Aradon a m. kir. államjóságigazgatóság hivatalos helyiségében (pénzügyi palota) 1899. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor: 14. A megyesegyházai róm. kath. kápolna javításánál 399 frt 91 kr és a kántor-tanítói lakás javítása és némi átalakításánál 138 frt 10 kr, összesen 538 frt 01 kr.

IV. Zomborban a m. kir. kincstári ügyészség hivatalos helyiségében 1899. évi augusztus hó 8-án d. e. 8 órakor: 15. A zombori m. kir. kincstári ügyészségi hivatal épület javítása és átalakítása iránti munkálatok 1164 frt 68 kr kikiáltási árral.

Aradon, 1899. évi július hó 18-án.

Magy. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

2—2

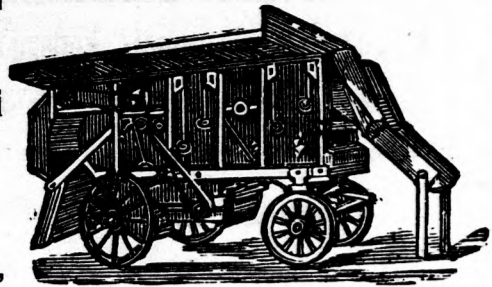

CZEISEL JÓZSEF

gazdasági gép- és mechanikai
műhelye, fémöntőde

ZOMBOR,

Zarándok (sóház)-utca 106. szám,
a városházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fönnálló gazdasági gép- és mechanikai műhelyemet **valódi angol Beeston és fegyvergyári**

kerékpár-raktárral

bővítettem ki. — Tudvalevő, hogy az angol és a fegyvergyári Styria-féle kerékpárok a legjobb és legkönnyebb anyagból készülnek és ennél fogva a legtartósabbak, ezért ajánlom azokat a n. é. közönség szives figyelmébe.

Az angol Beeston-féle és fegyvergyári kerékpárok csakis nálam kaphatók. Továbbá ajánlom nagy

mechanikai és bicykli-javító műhelyemet,

ahol minden munka pontosan és jutányosan eszközöltetik.

A n. é. közönség becses pártfogását kikérve, maradtam

kittünő tisztelettel

CZEISEL JÓZSEF.

12—10

Hirdetmény.

A monostorszegh-apatini ármentesítő és belvizszablyozó társulat folyó hó 9-én megtartott rendkívüli közgyűlés 2. jkvi/kgy. 1899. számú határozata kapcsán a társulatnál betöltendő titkár-ellenőri és pénztárosi állásokra pályázatot hirdetek. — Az ezen állásokra pályázni óhajtok a választmányhoz címzett kérvényeiket **1899. évi augusztus hó 15-ig** Zombor, szöntai-ut 213. szám alatti társulati igazgatóságához annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Titkár ellenőr javadalmazása 300 frt, pénztáros évi javadalmazása 400 frt, mely havi utólagos részletekben fizetetik ki.

A titkár-ellenőr 600 frt, a pénztáros pedig 1000 frt óvadékot tartozik letenni.

Megkivánatik, hogy az irodai és pénztári ügykezelésben jártassággal bírjanak, mi okmányokkal igazolandó. Kötelességeik az alapszabályok 36. és 37. §§-ában előírvák, mi a társulat igazgatóságánál betekintethetők.

Ezen állások november hó 1-ével egy évre ideiglenesen tölthetnek be.

A megválasztandók lakhelye Apatin leend. Zombor, 1899. július hó 22-én.

Proll Lajos s. k.,

igazgató mérnök.

3—2

Mellékjövedelem.

Előkelő, legjobb hírnévnek örvendő, régi biztosító társulat

helyi ügynököket keres

a következő helységekben: **Bezdán, Kernyaja, Kolluth, Krusevlya, Nemes-Militics, Apatin, Bresztovác, Doroszló, Monostorszegh és Rác-Militicsen.**

Csakis oly egyének, kik némi jártassággal bírnak a biztosítás terén, vagy családi összeköttetések révén nagyobb eredményre számíthatnak, felkéretnek, hogy ajánlataikat „Biztosító” jelige alatt e lap kiadóhivatalába intézzék. 3—1

NOVÁK G.

márvány, mozaik és cementárúk

gyári fióküzlete:

Zomborban,

megyeháztér Odry-féle házban.

Képviseelője és üzletvezetője.

Csavrak Mihály.

Elvállal mindennemű cement munkát, ugymint:

gránit terrasót, fürdőkradák felállítását és kapubejárók keramitlapokból

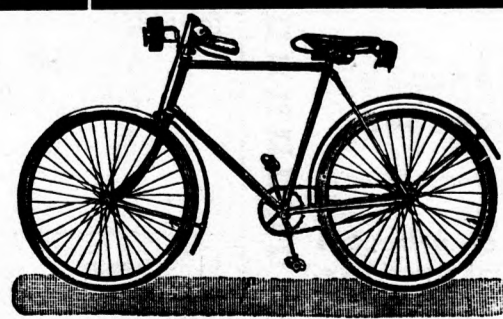
betonburkolatba való lerakását,

nedves lakások és falak szárazzáttételét, pincék és padlások, magtárak betonirozását,

sirkőlapok készítését.

Raktárt tart nagy választékban műcement, mozaik-keramit és metlachi lapokból, valamint agyagcsövekből.

Beocsini portlandcement és hydraulikus mész nagyban és kicsinybeni eladása. 10—8

Tételesen
leszállított áruk.

Tételesen
leszállított áruk.

Ritka alkalmi vétel mig készletem tart.
Valódi angol Helikal Premier, Stiria, Kayser, Seidl Nauman Coupir

kerékpárjaimat

bámulatos olcsón adom, mig a készletem tart.

*—6

Két évi jótállás.

TELTSCHE GÁSPÁR,
kerékpár-raktára és mechanikai műintézete
ZOMBOR.